

Fire og fem slæt giver samme ydelse

Et forsøg med 24 mælkeproducenter viser ingen statistisk sikker effekt af slætstrategien på køernes produktion. **Promilleafgiftsfonden for landbrug**
Energiværdien er dog positivt påvirket af en femslætsstrategi.

I sommeren 2012 høstede 24 mælkeproducenter i de såkaldte kvægklynger slætgræs efter en tilfældig tildelt strategi. Halvdelen fulgte en fireslætsstrategi, halvdelen en femslætsstrategi. Før forsøget havde de medvirkende producenter ikke en klart defineret slætstrategi. Nogle var vant til fire slæt, andre havde forsøgt sig med fem.

Formålet med forsøget var at undersøge, om en ændret slætstrategi påvirker køernes ydelse. Forsøgsresultater fra kontrollerede forsøg viser generelt en ydelsesstigning, når foderværdien i ensilagen stiger. Vi forventede derfor at se en højere ydelse ved en femslætsstrategi. Dog må det også forventes, at forsøgsudslagen er mindre i praksis end i kontrollerede forsøg, da man i praksis ikke fastholder kraftfoderniveauet uanset grovfoderets kvalitet, som det ofte gøres i forsøg.

På baggrund af ydelseskontrolldata blev der beregnet en forskel i mælkeydelse mellem producenter med femslætsstrategien og fireslætsstrategien. Resultaterne er vist i tabel 1.

Ydelsesforskellen er beregnet på to forskellige måder. EKM-ydelsen angiver den direkte forskel mellem de to grupper i forsøgsperioden. Mens den 'relative ydelse' tager højde for besætningens tidligere ydelsesniveau tre år tilbage, og dermed også eventuelle forskydninger i kælvningsfordeling, som kan påvirke ydelsen i den periode, hvor tallene er opgjort. Den tager dog ikke højde for eventuelle forskelle i slætstrategi de foregående år.

For samtlige parametre gælder det, at p-værdien er langt større end 0,05, som er grænsen for, hvornår noget er statistisk sikkert. Konklusionen bliver derfor, at forsøget ikke kan vise en forskel i mælkeydelse mellem de to strategier.

Tabel 1. Selvom der ses en forskel i EKM-ydelse fra fire- til femslætsstrategien, fortæller statistikken, at det er tilfældigheder, og at der ikke er nogen forskel mellem de to forsøgsbehandlinger.

Variabel	4 slæt	5 slæt	p-værdi
Kg EKM	31,3	32,4	0,25
Relativ ydelse, %	101,8	102,4	0,81
Fedt, %	4,22	4,18	0,71
Protein, %	3,46	3,43	0,45
Celletal	286	239	0,20

Bedre energiværdi

Tendensen i Landsforsøgene er, at der ved femslætsstrategier kan høstes kløvergræs med en højere organisk stoffordøjelighed, højere energiværdi, højere proteinindhold og samme eller højere udbytte i marken.

Resultaterne fra kvægklyngerne viser, at fordøjeligheden af organisk stof, og dermed energiværdien, er positivt påvirket af en femslætsstrategi. Som det fremgår af figur 1, slår effekten af slætstrategien især igennem i de første to slæt. Øvrige parametre som energiværdi, NDF og iNDF følger samme trend.

Omvendt havde slætstrategien ikke en statistisk sikker effekt på hverken proteinindhold eller udbytte opmålt i ensilagestakken i kvægklyngerne.

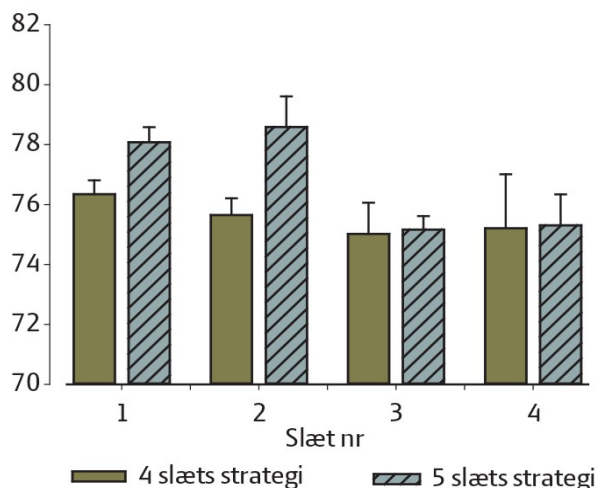
Energiværdien, proteinindholdet og udbyttet er væsentlige faktorer, hvis der skal være økonomi i at høste et ekstra slæt, fordi de påvirker behovet for kraftfoder samt behovet for areal til dyrkning af kløvergræs.

Informationer om besætningernes kraftfoderforbrug i løbet af testperioden er indsamlet i form af foderkontroller. Disse data er endnu ikke færdigbehandlet, men vil være medvirkende til at kaste lys over hvilken strategi, der bedst kan betale sig.

Hvis der ikke kan spares indkøbt kraftfoder ved at ændre slætstrategi, skal en gevinst hentes på udbyttet i marken. Hvor stort et ekstraudbytte der er påkrævet, er et regnestykke, der bør foretages på den enkelte ejendom. Hertil kan bruges det nye FMS-værktøj (tilgængeligt på [Landbrugsinfo.dk](#)) i samarbejde med din konsulent.

Disse resultater betyder ikke, at slætstrategien er underordnet. Det er stadig nødvendigt at have fokus på rettidig høst af kløvergræs, så foderværdien af græsensilagen bliver god.

FK organisk stof, %

Figur 1. Forskellen i fordøjelighed af organisk stof mellem hvert slæt og hver strategi. Den statistiske beregning viser, at der både er forskel mellem de to strategier og slættene.

Læs mere om slætgræs [her](#)

Læs også:

[Sådan bruger du prognoserne til slæt](#)

Artiklen har været bragt i Kvæg Nyt nr. 9 – 2013